

Deklaracija o ženskih pravicah na podlagi spola

Deklaracija opiše aktualne mednarodne zakone in politike o pravicah žensk in to, kako jih organizacije, ki poskušajo spremeniti definicijo ženske, ogrožajo. Ponovno potrjuje obstoječe pravice žensk in predlaga načine, kako naj jih države promovirajo in varujejo. Pri njeni zasnovi so sodelovale ženske iz več držav. Deklaracija, ki bo javno predstavljena 15. marca, je jasen poziv oblikovalcem zakonov in politik, naj ohranijo definicijo ženske, utemeljene na biološkem spolu.

Obišči womensdeclaration.com za vsebino celotne deklaracije.

Deklaracija o ženskih pravicah na podlagi spola je izjava o pomembnosti ohranitve aktualne definicije ženske, utemeljene na biološkem spolu.

Pravice žensk, podane leta 1979 v Konvenciji o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW) in v sledečih mednarodnih dogovorih, so utemeljene na našem spolu, ki so ga Združeni narodi opredelili kot »fizične in biološke značilnosti, ki moške razločujejo od žensk«.¹

Zadnja leta so v dokumentih o človekovih pravicah organizacije na tiho poskušale nadomestiti koncept biološkega spola z idejo o »identiteti na podlagi družbenega spola« (*gender identity*) ter zajeti v besedi »ženska« moške, ki pravijo, da imajo »žensko« spolno identiteto.

Veliko pravic žensk je povezanih z našim telesom, ki je biološko žensko, npr. pravica do splava in pravice matere. Druge pravice žensk so namenjene odpravi diskriminiranja žensk v javnem življenju, npr. pravica žensk do izobrazbe, politične zastopanosti, dela in enakega plačila. Nadalje nas pravice žensk varujejo pred nasiljem ali škodljivimi praksami, npr. posilstvom in pohabljanjem ženskih spolovil.

Ključni način odrekanja pravic ženskam in deklicam se izvaja preko »družbenega spola« (*gender*) in stereotipnih spolnih vlog (npr., deklice naj ostanejo doma, dečki naj gredo v šolo). Združeni narodi prepoznavajo škodo, ki jo to povzroča, in si prizadevajo »odpravi[t]i predsodke ter običaje in vsako drugo prakso, ki temelji na pojmovanju manjvrednosti ali večvrednosti enega ali drugega spola ali na tradicionalni vlogi moških oziroma žensk«.² Deklaracija izkazuje zaskrbljenost nad tem, da »identiteta na podlagi družbenega spola« utrjuje stereotipne spolne vloge; »identiteto na podlagi družbenega spola« imamo namreč lahko le, če izbiramo med stereotipnimi spolnimi vlogami za moške in ženske.

Zadnja leta so nekatere vlade v zakonih in politikah namesto biološkega spola uporabljale »identiteto na podlagi družbenega spola« in vključevale v besedo »ženska« moške, ki pravijo, da imajo »žensko« spolno identiteto. To tem moškim odpira dostop do prostorov in servisov, ki so namenjeni ženskam in deklicam; to so: službe, ki nudijo pomoč žrtvam in so namenjene izključno ženskam, ženske športne ekipe, kandidatne liste, namenjene spodbujanju vključenosti žensk v politično in javno življenje, štipendije in nagrade za ženske, spolno ločena stranišča, garderobe in spalni prostori, ki zagotavljajo varnost, zasebnost in dostojanstvo žensk in deklic. Raba »identitete na podlagi družbenega spola« namesto biološkega spola ogroža pravice mater, pravico žensk, da se zbirajo in organizirajo brez prisotnosti moških, in onemogoča zbiranje podatkov o nasilju nad ženskami in deklicami. Poleg tega se »identiteto na podlagi družbenega spola« izkorišča za »tranzicijo« deklet, ki se upirajo spolnim stereotipom.

Za podrobnejše informacije obišči womensdeclaration.com.

¹ Slovarček Združenih narodov o spolni enakosti, ženske.

² http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/enake_moznosti/CEDAWBesedilo.pdf